

Информация за медиите

За контакт:

В България, клон на TI:

Изпълнителен директор на
Transparency International - Bulgaria -
Асоциация "Прозрачност без граници":
Диана Ковачева,
тел. (02) 9867713; 9867920

В Германия, централа на TI:

Ръководител Връзки с обществеността:
Jeff Lovitt,
тел: +49 30 3438 2045

Ръководител - отдел печат:

Jana Kotalik/Sarah Tyler
тел: +49 30 3438 2061/19, факс: +49 30 3470 3912,
Email: press@transparency.org

Световната коалиция за борба с
корупцията

<http://www.transparency.org>
<http://www.transparency-bg.org>

Централа в Берлин:
Otto-Suhr-Allee 97-99,
10585 Berlin, Germany
Tel: +49-30-3438 2061
Fax: +49-30-3470 3912

Клон в България:
София, 1000
ул. Бистрица № 3, ет. 4
тел. (02) 9867920; 9867713
тел. /факс: 986 78 34

Девет от десет развиващи се страни спешно се нуждаят от реална подкрепа в борбата с корупцията, сочи новият индекс

Корупционният индекс на Transparency International за 2003 г. изследва нивото на корупцията в 133 държави. За седем от всеки десет от тях индексът е със стойност под 5 от възможен "най-чист" вариант – 10, за пет от десет развиващи се държави индексът е със стойност под 3 от 10.

Лондон 7 Октомври 2003 г. - "Развитите страни следва да подкрепят реално правителствата на развиващите се държави, които демонстрират политическа воля за преодоляване на корупцията. Нещо повече, държавите, в които се отчита най-висока степен на корупция, не следва да бъдат санкционирани, тъй като те в най-голяма степен се нуждаят от международна подкрепа" каза Петер Айген, председател на Transparency International в речта си по повод оповестяването на корупционния индекс (КИ) за 2003 г.

"Корупционният индекс за 2003 г. показва висока степен на корупция в редица държави, както сред такива със силно развита икономика, така и в по-бедните страни. Най-важният извод който се налага е необходимостта развитите държави да приведат в действие международните конвенции за борба с корупцията в международния бизнес сектор, частният бизнес да изпълнява задълженията си по Конвенцията на ОИСР за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки, и по-конкретно да бъде спряно подкупването на държавни служители в световен мащаб. За девет от десет развиващи се държави, корупционният индекс (КИ) за 2003 е със стойност под 5 от възможен "най-чист" вариант – 10. Правителствата на тези държави следва да провеждат целенасочени програми и стратегии за борба с корупцията с практическа международна подкрепа", заяви г-н Айген.

"Успешната реализация на правителствените стратегии в развиващите се държави следва да се провежда паралелно с международната подкрепа на гражданското общество, което от своя страна активно да мониторира изпълнението на тези програми. В допълнение, държавите – донори и международните финансови институции следва да започнат да провеждат по-строга политика по отношение на подкупните правителства и бизнес компаниите, които продължават да плащат подкупи зад граница," подчерта Питър Айген.

“За седем от всеки десет държави индексът е със стойност под 5 от възможен "най-чист" вариант 10, сочи КИ – 2003 г., който показва нивото на възприятията за корупцията сред политиците и държавните служители в 133 държави” обясни Айген. “За пет от десет развиващи се държави индексът е със стойност под 3 от 10, което отчита висока степен на корупция в тези страни”. Годишният корупционен индекс на водещата световна неправителствена организация за борба с корупцията Transparency International, оповестен днес, отразява възприятията на представителите на бизнес средите, на местни и чужди анализатори за състоянието на отделните държави. Статистическите данни са събрани от проф. Йохан Граф Ламбсдорф от Университета Пасау, Германия, в сътрудничество с международни експерти.

Корупцията се оценява като най-голяма в Бангладеш, Нигерия, Хаити, Парагвай, Мианмар, Таджикистан, Грузия, Камерун, Азербайджан, Ангола, Кения и Индонезия, страни със стойност на индекса под 2. С резултат по-висок от 9, с много ниска степен за възприятие на корупция са предимно богатите държави – а именно Финландия, Дания, Исландия, Нова Зеландия, Сингапур и Швеция.

Питър Айген отбеляза някои промени в корупционния индекс за 2003 г. “На база на данните от източниците, използвани за съставянето на индекса, подобрения се отчитат за Австрия, Белгия, Колумбия, Франция, Германия, Ирландия, Малайзия, Норвегия и Тунис. Забележителни примери за влошаване на корупционната ситуация са Аржентина, Беларус, Чили, Канада, Израел, Люксембург, Полша, САЩ и Зимбабве.

“Съществуват много държави, в които има ясно изразена политическа воля за борба с корупцията”. “В тези държави международната подкрепа, особено по отношение на прозрачността в обществените поръчки, е от съществено значение за създаването на здрави основи за премахване на корупцията в управлението и обществените отношения. Частният сектор следва да поеме своята отговорност за действията си на местно и международно равнище и да предприеме спешни мерки за прекратяване на подкупването. За да бъде осъществено това на практика, Transparency International работи с редица международни бизнес компании по изработването на система от Бизнес принципи против подкупването, препоръча програми за обучение и Правила за поведение на съответните компании. TI също така въведе договора за почтеност в сферата на обществените поръчки”, каза заместник-председателката на Transparency International Роса Инес Ospina Робледо днес в речта си в Богота, Колумбия.

“Вече можем да започнем да преодоляваме по-успешно различията между силно развитите и по-слабо развитите държави, което стана ясно на срещата на Световната Търговка Организация /СТО/ в Канкун, Мексико”, каза Питър Айген. “Ако преговорите в СТО се провеждат на основата на международно рамково споразумение за осигуряване на прозрачност в обществените поръчки в интерес на по-слабо развитите държави е да представят мерки за повишаване на прозрачността в тази сфера, тъй като това е един от основните начини да бъде преодоляно разпиляването на оскъдните ресурси, с които разполагат. Ако корупцията в обществените поръчки не бъде ограничена, нивото на бедността ще продължи да се увеличава.”

“Новият корупционен индекс показва, че корупцията вирее не само в бедните държави. Нивото на корупция е тревожно високо в някои европейски държави като Гърция и Италия, както и в някои потенциално богати на петрол държави като Нигерия, Ангола, Азербайджан, Индонезия, Казахстан, Либия, Венецуела и Ирак”, каза днес в Лондон Лорънс Кокрофт, председател на Transparency International – Великобритания.

“За да се промени положението така, че обикновените хора да имат възможност да използват петролното богатство на своите страни, TI провежда масирани кампании заедно с други неправителствени организации, за да накара международните петролни компании да обявяват публично плащанията си на правителствата на съответните държави, както и на държавните петролни компании. Това ще даде възможност на гражданите и

неправителствените организации в държави като Нигерия, Ангола, Ирак, Индонезия и Казахстан да придобият по-ясна представа за държавните приходи. По този начин те ще могат също така и да търсят отговорност от правителствата защо държавният бюджет не се използва за подобряване на оскъдните обществени ресурси, а вместо това изчезва в грандиозни и скъпи проекти или в тайни офшорни банкови сметки на политици и висши държавни служители”, каза Кокрофт, член на Международния борд на директорите на Transparency International.

“Според световния корупционен барометър - социологическо изследване, проведено сред широката общественост в 48 държави през м. юли 2003 г., политическите партии, съдът и полицията бяха определени като трите институции, които имат най-голяма нужда от реформа. Отчита се сериозно недоверие в тези институции в световен мащаб”, допълни Кокрофт. “

КИ се основава на осъществени проучвания, отразяващи възприятията на представителите на бизнес средите и на местни и външни анализатори за състоянието на корупцията в отделните държави. КИ е обявен за първи път през 1995 г. като тази година черпи сведения от 17 изследвания на 13 независими институции. Текущите резултати от проучванията, направени между 2001 и 2003 г., включват само страните, участвали в поне три такива проучвания. “Важно е да се подчертае, че КИ, макар и обхващащ 133 държави, е само моментен индекс и покрива едва половината от повече от 200 суверенни държави по света”, каза Питър Айген. “Няма достатъчно информация за останалите държави, много от които вероятно са корумпирани.”

КИ за 2003 г. допълва Индекса за Предлагане на Подкупи (ИПП) на TI, който се отнася до склонността на компаниите от страните с най-голям износ да дават подкупи, за да спечелят влияние на развиващите се пазари. ИПП 2002 г., обявен на 14 май 2002 г., показва голямо наличие на подкупи, давани от фирмите от Русия, Китай, Тайван и Южна Корея. Веднага след тях в класацията са Италия, Хонг Конг, Малайзия, Япония, САЩ и Франция, въпреки че много от тези страни са подписали Конвенцията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки, която обявява за незаконно даването на подкупи на чужди държавни служители.

“Конвенцията на ОИСР е в сила от 1999 г., но все още сме в процес на очакване на първите съдебни процеси в съдилищата на 35 от подписалите страни. Правителствата на тези държави имат задължението пред развиващите се страни в рамките на своите правомощия да разследват в обхвата на своята юрисдикция и подвеждат под съдебна отговорност бизнес компаниите, предлагащи подкупи, тъй като склонността на големите бизнес компании към подкупване на висши държавни служители и политици подкопава перспективите за устойчиво развитие в по-бедните страни”, заяви в заключение г-н Питър Айген.

Индекс за възприятие на корупцията 2003 Transparency International

Класация	Държава	Резултат за 2003 Г.	Използвани източници	Стандартно отклонение	Най-нисък и най-висок резултат от изследванията
1	Финландия	9.7	8	0.3	9.2 - 10.0
2	Исландия	9.6	7	0.3	9.2 - 10.0
3	Дания	9.5	9	0.4	8.8 - 9.9
	Нова Зеландия	9.5	8	0.2	9.2 - 9.6
5	Сингапур	9.4	12	0.1	9.2 - 9.5
6	Швеция	9.3	11	0.2	8.8 - 9.6
7	Холандия	8.9	9	0.3	8.5 - 9.3
8	Австралия	8.8	12	0.9	6.7 - 9.5
	Норвегия	8.8	8	0.5	8.0 - 9.3
	Швейцария	8.8	9	0.8	6.9 - 9.4
11	Канада	8.7	12	0.9	6.5 - 9.4
	Люксембург	8.7	6	0.4	8.0 - 9.2
	Великобритания	8.7	13	0.5	7.8 - 9.2
14	Австрия	8.0	9	0.7	7.3 - 9.3
	Хонг Конг	8.0	11	1.1	5.6 - 9.3
16	Германия	7.7	11	1.2	4.9 - 9.2
17	Белгия	7.6	9	0.9	6.6 - 9.2
18	Ирландия	7.5	9	0.7	6.5 - 8.8
20	САЩ	7.5	13	1.2	4.9 - 9.2
	Чили	7.4	12	0.9	5.6 - 8.8
21	Израел	7.0	10	1.2	4.7 - 8.1
23	Япония	7.0	13	1.1	5.5 - 8.8
	Франция	6.9	12	1.1	4.8 - 9.0
25	Испания	6.9	11	0.8	5.2 - 7.8
	Португалия	6.6	9	1.2	4.9 - 8.1
26	Оман	6.3	4	0.9	5.5 - 7.3
27	Бахрейн	6.1	3	1.1	5.5 - 7.4
	Кипър	6.1	3	1.6	4.7 - 7.8
29	Словения	5.9	12	1.2	4.7 - 8.8
30	Ботсуана	5.7	6	0.9	4.7 - 7.3
	Тайван	5.7	13	1.0	3.6 - 7.8
32	Катар	5.6	3	0.1	5.5 - 5.7
33	Естония	5.5	12	0.6	4.7 - 6.6
	Уругвай	5.5	7	1.1	4.1 - 7.4
35	Италия	5.3	11	1.1	3.3 - 7.3
	Кувейт	5.3	4	1.7	3.3 - 7.4
37	Малайзия	5.2	13	1.1	3.6 - 8.0
	Обединени Арабски Емирства	5.2	3	0.5	4.6 - 5.6
39	Тунис	4.9	6	0.7	3.6 - 5.6
40	Унгария	4.8	13	0.6	4.0 - 5.6
41	Литва	4.7	10	1.6	3.0 - 7.7
	Намибия	4.7	6	1.3	3.6 - 6.6

Бележки към КИ – 2003

2.

За По-детайлно описание на методологията на КИ 2003 е на разположение в <http://www.transparency.org/cpi/index.html#cpi> или на <http://www.gwdg.de/~uwv>

А Резултати за 2003

Индексът определя нивото на корупция в дадена страна - така, както го възприемат бизнесмените и анализаторите на риска и варира от 10 - ниско ниво на корумпираност до 0 - изключително високо ниво на корумпираност.

А

Използвани източници

- отнася се за броя проучвания, използвани за определяне индекса на всяка страна. Общият брой на всички използвани изследвания е 17 от 13 независими източника. Необходимият минимален брой изследвания, за да бъде включена дадена страна в листата, е 3.

Стандартно отклонение

- показва различията в оценката на отделните източници - колкото по-голямо е стандартното отклонение, толкова по-съществени са различията между тях.

Най-нисък и най-висок резултат от изследванията

- показва най-ниския и най-високия резултат от изследванията за съответната страна.

43	Куба	4.6	3	1.0	3.6 - 5.5
	Йордания	4.6	7	1.1	3.6 - 6.5
	Тринидад и Тобаго	4.6	6	1.3	3.4 - 6.9
46	Белиз	4.5	3	0.9	3.6 - 5.5
	Саудитска Арабия	4.5	4	2.0	2.8 - 7.4
48	Мавриций	4.4	5	0.7	3.6 - 5.5
	ЮАР	4.4	12	0.6	3.6 - 5.5
50	Коста Рика	4.3	8	0.7	3.5 - 5.5
	Гърция	4.3	9	0.8	3.7 - 5.6
	Южна Корея	4.3	12	1.0	2.0 - 5.6
53	Беларус	4.2	5	1.8	2.0 - 5.8
54	Бразилия	3.9	12	0.5	3.3 - 4.7
	България	3.9	10	0.9	2.8 - 5.7
	Чехия	3.9	12	0.9	2.6 - 5.6
57	Ямайка	3.8	5	0.4	3.3 - 4.3
	Латвия	3.8	7	0.4	3.4 - 4.7
59	Колумбия	3.7	11	0.5	2.7 - 4.4
	Хърватска	3.7	8	0.6	2.6 - 4.7
	Салвадор	3.7	7	1.5	2.0 - 6.3
	Перу	3.7	9	0.6	2.7 - 4.9
	Словакия	3.7	11	0.7	2.9 - 4.7
64	Мексико	3.6	12	0.6	2.4 - 4.9
	Полша	3.6	14	1.1	2.4 - 5.6
66	Китай	3.4	13	1.0	2.0 - 5.5
	Панама	3.4	7	0.8	2.7 - 5.0
	Шри Ланка	3.4	7	0.7	2.4 - 4.4
	Сирия	3.4	4	1.3	2.0 - 5.0
70	Босна и Херцеговина	3.3	6	0.7	2.2 - 3.9
	Доминиканска република	3.3	6	0.4	2.7 - 3.8
	Египет	3.3	9	1.3	1.8 - 5.3
	Гана	3.3	6	0.9	2.7 - 5.0
	Мароко	3.3	5	1.3	2.4 - 5.5
	Тайланд	3.3	13	0.9	1.4 - 4.4
76	Сенегал	3.2	6	1.2	2.2 - 5.5
77	Турция	3.1	14	0.9	1.8 - 5.4
78	Армения	3.0	5	0.8	2.2 - 4.1
	Иран	3.0	4	1.0	1.5 - 3.6
	Ливан	3.0	4	0.8	2.1 - 3.6
	Мали	3.0	3	1.8	1.4 - 5.0
	Палестина	3.0	3	1.2	2.0 - 4.3
83	Индия	2.8	14	0.4	2.1 - 3.6
	Малауи	2.8	4	1.2	2.0 - 4.4
	Румъния	2.8	12	1.0	1.6 - 5.0
86	Мозамбик	2.7	5	0.7	2.0 - 3.6
	Русия	2.7	16	0.8	1.4 - 4.9
88	Алжир	2.6	4	0.5	2.0 - 3.0
	Мадагаскар	2.6	3	1.8	1.2 - 4.7
	Никарагуа	2.6	7	0.5	2.0 - 3.3
	Йемен	2.6	4	0.7	2.0 - 3.4
92	Албания	2.5	5	0.6	1.9 - 3.2
	Аржентина	2.5	12	0.5	1.6 - 3.2
	Етиопия	2.5	5	0.8	1.5 - 3.6
	Гамбия	2.5	4	0.9	1.5 - 3.6
	Пакистан	2.5	7	0.9	1.5 - 3.9
	Филипини	2.5	12	0.5	1.6 - 3.6
	Танзания	2.5	6	0.6	2.0 - 3.3
	Замбия	2.5	5	0.6	2.0 - 3.3

100	Гватемала	2.4	8	0.6	1.5 - 3.4
	Казахстан	2.4	7	0.9	1.6 - 3.8
	Молдова	2.4	5	0.8	1.6 - 3.6
	Узбекистан	2.4	6	0.5	2.0 - 3.3
	Венецуела	2.4	12	0.5	1.4 - 3.1
	Виетнам	2.4	8	0.8	1.4 - 3.6
106	Боливия	2.3	6	0.4	1.9 - 2.9
	Хондурас	2.3	7	0.6	1.4 - 3.3
	Македония	2.3	5	0.3	2.0 - 2.7
	Сърбия и Черна гора	2.3	5	0.5	2.0 - 3.2
	Судан	2.3	4	0.3	2.0 - 2.7
	Украйна	2.3	10	0.6	1.6 - 3.8
	Зимбабве	2.3	7	0.3	2.0 - 2.7
113	Република Конго	2.2	3	0.5	2.0 - 2.8
	Еквадор	2.2	8	0.3	1.8 - 2.6
	Ирак	2.2	3	1.1	1.2 - 3.4
	Сиера Леоне	2.2	3	0.5	2.0 - 2.8
	Уганда	2.2	6	0.7	1.8 - 3.5
118	Бряг на слоновата кост	2.1	5	0.5	1.5 - 2.7
	Киргизстан	2.1	5	0.4	1.6 - 2.7
	Либия	2.1	3	0.5	1.7 - 2.7
	Папуа и Нова Гвинея	2.1	3	0.6	1.5 - 2.7
122	Индонезия	1.9	13	0.5	0.7 - 2.9
	Кения	1.9	7	0.3	1.5 - 2.4
124	Ангола	1.8	3	0.3	1.4 - 2.0
	Азербайджан	1.8	7	0.3	1.4 - 2.3
	Камерун	1.8	5	0.2	1.4 - 2.0
	Грузия	1.8	6	0.7	0.9 - 2.8
	Таджикистан	1.8	3	0.3	1.5 - 2.0
129	Муанмар	1.6	3	0.3	1.4 - 2.0
	Парагвай	1.6	6	0.3	1.2 - 2.0
131	Хаити	1.5	5	0.6	0.7 - 2.3
132	Нигерия	1.4	9	0.4	0.9 - 2.0
133	Бангладеш	1.3	8	0.7	0.3 - 2.2

Въпроси и отговори относно Корупционния индекс на Transparency International за 2003 година

Какво представлява КИ?

Тази година КИ обхваща 133 държави, подредени в зависимост от степента, в която се възприема, че съществува корупция сред държавните чиновници и политиците. Това е комплексен индекс, базиран на 17 отделни проучвания и изследвания на тринадесет независими институции и организации, проведени сред представители на бизнес средите и анализатори от отделните страни, включително и проучвания на общественото мнение. През 2002 г. КИ включваше само 102 държави. Тази година увеличаването броя на държавите се дължи на факта, че са използвани повече представителни изследвания.

Как се определя корупцията за целите на индекса на ТИ?

КИ фокусира вниманието върху корупцията в общественения сектор и я определя като злоупотреба с обществено положение за лично облагодетелстване. Изследванията, на които се базира КИ, поставят директно въпроси за злоупотребата с държавната власт за реализирането на частни нужди, като се акцентира например върху вземането на подкупи от държавни служители при възлагане на обществени поръчки. Източниците не правят разлика между административна и политическа корупция.

Защо КИ е ценен?

Защото КИ е продукт на 17 отделни изследвания, които кумулират възприятията на граждани и външни наблюдатели, на представители на бизнес средите и анализатори на риска, индексът представлява съвкупност от мненията на тези, които вземат ключовите решения в областта на инвестициите и търговията. КИ формира обществена чувствителност по отношение на корупцията и допринася за оказване на натиск върху управляващите, така че те да подходят пряко към проблема и лошия имидж на нациите им, който ниският индекс отразява.

Каква е разликата между КИ и Световен Корупционен Барометър?

КИ е насочен към изследване нивото на корупция в отделните държави, докато Световния Корупционен Барометър (виж <http://www.transparency.org/surveys>) се формира от отношението на отделните граждани към корупцията. Един от задаваните въпроси към анкетираните в рамките на Световния Корупционен Барометър е: Какъв ефект оказва корупцията върху личния и семейния ви живот? Получените резултати могат да варират до значителна степен и не са свързани с нивото на корупция в отделната държава, поради факта, че в някои държави анкетираните проявяват търпимост и толерантност към високо ниво на корупцията, докато в други държави, дори и ниското ниво на корупция предизвикват сериозна загриженост.

Каква е ролята на държавите-износители в международните сделки?

На 14 май 2002 г. ТИ публикува втория Индекс за предлагането на подкупи (ИПП), който подрежда държавите-износители съобразно тяхната склонност да предлагат подкупи. Този ИПП е достъпен в Internet на страницата <http://www.transparency.org/surveys/index.html#bpi>. ИПП допълва КИ и подчертава факта, че корупцията в международните търговски сделки включва не само онези, които взимат подкупи, но и онези които дават. КИ би дал непълна картина отчитайки само тези, които взимат подкупи.

Правилно ли е да се смята, че държавата с най-ниска стойност на индекса е най-корумпираната в света?

Не. Първо, държавата с най-ниска стойност на индекса се възприема като най-корумпираната измежду тези, които са включени в индекса. КИ се основава на проучвания, които дават моментна представа и отразяват не само общественото мнение, но и придобития опит. Нещо повече, в света съществуват повече от 200 суверенни държави, а индексът за 2003 г. обхваща само 133.

Защо КИ се базира единствено на възприятието за корупцията?

Трудно е да се прави сравнителен анализ на нивата на корупция в различните държави въз основа на емпирични данни, например сравнение на броя на обвинителни актове или съдебни дела. Подобни кръстосани данни между страните не отразяват истинските нива на корупция; по-скоро дават представа за качеството на работата на прокуратурата, съда и/или медиите при предоставяне на информация относно корупцията. Единственият метод за събиране на сравнителни данни следователно е да се използва опита и възприятията на онези, които най-пряко са засегнати от корупцията.

Има ли някаква промяна в целевите групи, изследвани в КИ за тази година?

Достоверността на данните за КИ се подкрепя от факта, че мненията на гражданите на съответната държава кореспондират с тези на външните наблюдатели. Предишните години изследваните външни наблюдатели често бяха представители на бизнес средите в западните държави. Мненията на по-слабо развитите държави бяха подценявани. Това вече не е така. От името на ТП, Gallup International наблюдаваше анкетираните от “новите” пазарни икономики, искайки от тях да оценят работа на държавните служители в индустриалните страни. Резултатите от това изследване добре се съотнасят с другите източници, показващи че КИ кумулира възприятия, които са неизменна част от културните предпоставки и имат глобална перспектива.

Какви са критериите, по които се определя кои изследвания да бъдат използвани?

ТП подбира най-достоверните данни при определяне на КИ. За да бъдат включени определени данни, те трябва да са надлежно документирани и да отговарят на критериите за надеждност. ТП се стреми да докаже, че използваните източници са с високо качество, че изследователската работа е била цялостна и че използваните в анализа методологии са първокласни. ТП е убедена, че тези критерии са изпълнени при определяне на КИ. По-детайлно описание на използваната методология за индекса тази година е на разположение на страниците <http://www.transparency.org/cpi/index.html#cpi> или www.gwdg.de/~uwvw. Използваната методология е проверена от Контролен съвет, състоящ се от водещи международни експерти в областта на корупцията, специалисти по иконометрия и статистика. Членовете на този съвет имат право да дават предложения за подобряване на КИ, но крайните решения за използваната методология се взимат от ръководството на ТП. Следователно, нито методологията за КИ, нито формата, под която той се представя, би трябвало да се интерпретират като решение, задължително взето от Контролния съвет или някой от неговите членове.

Кои страни са включени в КИ за 2003 г.?

ТП изисква да се разполага поне с три източника за една страна, за да определи, че базата данни е достатъчна тя да бъде включена в КИ. За разлика от миналата година, в КИ 2003 г. са включени следните държави: Алжир, Армения, Бахрейн, Белиз, Босна и Херцеговина, Република Конго, Куба, Кипър, Гамбия, Иран, Ирак, Кувейт, Киргизстан, Ливан, Либия, Македония, Мали, Мозамбик, Оман, Палестина, Папуа и Нова Гвинея, Катар, Саудитска Арабия, Сърбия и Черна Гора, Сиера Леоне, Судан, Сирия, Таджикистан, ОАЕ и Йемен.

Държавите, за които има само два източника, и поради тази причина не са включени в КИ са: Афганистан, Антигуа и Барбуда, Бахамите, Барбадос, Бенин, Бермудите, Кайманските острови, Чад, ДР Конго, Доминиканска Република, Еритрея, Фиджи, Габон, Гренада, Гвинея-Бисау, Либерия, Макао, Малта, Монголия, Непал, Нигер, Северна Корея, Руанда, Сейшелските острови, Сомалия и Туркменистан.

Държави само с един източник са: Андора, Аруба, Бутан, Бруней, Буркина Фасо, Бурунди, Камбоджа, Зелени нос, ЦАР, Сомогос, Джибути, Източен Тимор, Екваториална Гвинея, Френска Гвинея, Гваделупа, Гвинея, Гвиана, Лаос, Лесото, Лихтенщайн, Малдиви, Мартиника, Мавритания, Антили, Пуерто Рико, Самоа, Санто Томей и Принсипал, острови Сейнт Китс и Невис, Суринам, Свазиленд, Того, Вирджинските острови и др.

Стойността на индекса за дадена държава надеждна мярка ли е за възприеманото ниво на корупция?

По отношение на възприемането на корупцията, КИ е много сериозно средство за нейното определяне. Все пак надеждността е различна за отделните страни. Данните за държави с по-малък брой източници и по-големи разлики в стойностите, обявени от източниците (показващи голямо стандартно отклонение) са по-малко надеждни по отношение, както на техните стойности, така и на мястото на съответната страна спрямо останалите в класацията.

Използвани ли са стари изследвания в КИ?

КИ е базиран на данни от 2000 – 2003 г. Той е средна величина от стойностите за три последователни години, тъй като основните промени в нивата на корупция в една страна настъпват бавно, докато общественото ѝ възприемане може да се промени бързо и да бъде повлияно от въздействието на събития в краткосрочен план. Следователно, тази година КИ се основава на данни, събрани единствено между 2001 и 2003 г.

Кои източници са използвани при оценката на всяка страна поотделно?

Списък на източниците и изследванията, на базата на който е определен КИ, е представен в края на информационния бюлетин. Списъкът на източниците, използвани при оценяване на всяка страна могат да се намерят на страницата в Excel формат (<http://www.transparency.org/cpi/index.html#cpi> или <http://www.gwdg.de/~uwvw>). Този списък предоставя и допълнителна информация за стандартните грешки и доверителни интервали за всяка година.

Могат ли данните от една година да се сравняват с тези от предишна година?

Сравнения с резултатите от предишни години би трябвало да се правят на основата на стойността на КИ за съответната страна, а не на мястото ѝ. Мястото на една страна може да се промени лесно, защото нови страни влизат в индекса, а други излизат. По-високата стойност е индикатор, че анкетираните са класирали съответната страна по-нагоре в списъка от държави, докато по-ниската предполага място по-надолу. Сравненията на стойностите от отделните години в дадена страна, обаче, са резултат не само от променящото се възприятие за развитието на страната, но също така и от променящата се извадка и методология. При различни анкетиранни и слабо различаващите се методологии, изменението в резултатите на дадена страна може да се обясни с факта, че са били отчитани различни мнения, както и че са били задавани различни въпроси.

Резултатите на кои държави са се влошили в най-голяма степен между 2002 и 2003 г.?

Да се прави сравнение между две последователни години е подвеждащо. Тъй като промените могат да се проследят назад до измененията в резултатите от отделните източници, все пак могат да се определят някои тенденции. Забележителни примери за спадащи стойности са Аржентина, Беларус, Чили, Канада, Израел, Люксембург, Полша, САЩ и Зимбабве. Значителният спад в техните стойности не се дължи на технически фактори - следователно са възможни реални промени във възприятията.

Кои страни са отбелязали най-голямо подобрение в сравнение с миналата година?

С оглед на направените уговорки, на основата на данните от източниците, използвани при изработване на индекса, подобрения се наблюдават за Австрия, Белгия, Колумбия, Франция, Германия, Ирландия, Малайзия, Норвегия и Тунис.

Източници, използвани при определяне на Корупционния индекс на ТІ за 2003 г.

1. Колумбийски университет
2. Политическо и икономическо изследване на риска
3. Институт за икономическо развитие (ИИР), Швейцария
4. Световна банка
5. PriceWaterHouse Coopers
6. Gallup International от името на Transparency International
7. Икономическа информационна агенция
8. Freedom House
9. Световен икономически форум